

ZLÍNSKÝ KRAJ

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014

**III. Prováděcí část Střednědobého plánu
rozvoje sociálních služeb ve Zlínském
kraji pro období 2012 – 2014**

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje

9.5.2013

Schváleno Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 26. 6. 2013, č. u. 0134/Z06/13

Obsah

ÚVOD	4
1. TVORBA AKČNÍHO PLÁNU	6
1.1. Historie	6
1.2. Vyhodnocení realizace Akčního plánu pro rok 2012	7
1.2.1. Vyhodnocení realizace rozvojových opatření plánu týkajících se přímo sítě sociálních služeb Zlínského kraje	7
1.2.2. Vyhodnocení realizace systémových opatření plánu	8
1.3. Organizační zajištění	9
1.4. Postup zpracování	12
1.5. Prodloužení platnosti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014	15
2. FINANCOVÁNÍ SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	17
2.1. Skutečnost 2012 / předpoklad 2012 uvedený v Akčním plánu pro rok 2013	17
2.2. Skutečnost 2012 / skutečnost 2011	17
2.3. Aktualizace finančního výhledu pro období 2013 – 2016	18
2.4. Náklady	18
2.5. Zdroje financování	20
2.6. Shrnutí – srovnání aktualizovaného finančního výhledu s výhledem schváleným v rámci střednědobého plánu	22
3. SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE ZLÍNSKÉM KRAJI PRO ROK 2014	24
3.1. Kategorie sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji	24
3.2. Systém hodnocení sociálních služeb dle parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje.....	27
3.3. Sociální služby s předpokládanou finanční podporou pro rok 2014.....	31
3.4. Rozvojové záměry s předpokládanou finanční podporou pro rok 2014	32
3.5. Rozvojové záměry pro rok 2014 bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje.....	32
4. ROZVOJOVÁ OPATŘENÍ SYSTÉMOVÉHO CHARAKTERU PRO ROK 2014	33
4.1. Systémová opatření společná pro více cílových skupin	33
4.2. Opatření pro cílovou skupinu „senioři“	35
4.3. Opatření pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“	35
4.4. Opatření pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“	36
4.5. Opatření pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“	37

ZÁVĚR	38
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	39
SEZNAM PŘÍLOH	40

Úvod

Zlínský kraj je významným subjektem sociální politiky ve svém regionu. Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. mu ukládá povinnost zjišťovat potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území, zajišťovat dostupnost informací o poskytování sociálních služeb na svém území, spolupracovat s obcemi, s dalšími kraji i s poskytovateli sociálních služeb. Taktéž povinnost zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. V rámci střednědobého plánu má každý kraj závazek zajišťovat dostupnost poskytovaných sociálních služeb, spolupracovat s obcemi na území kraje, dále spolupracovat se zástupci poskytovatelů sociálních služeb, se zástupci osob, kterým jsou sociální služby poskytovány a sledovat i vyhodnocovat plnění nastaveného plánu rozvoje sociálních služeb.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je tak jedním z nejdůležitějších nástrojů kraje pro vytvoření kvalitní, efektivní a dostupné sítě sociálních služeb. Zlínský kraj má zpracován již v pořadí třetí dokument tohoto charakteru, aktuálně platný je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014 (dále také „Střednědobý plán“). Tento ve své kapitole 5 obecné části kraji ukládá povinnost potřeby konkretizace a aktualizace Střednědobého plánu, která je spojena s procesem naplňování vizí, cílů a priorit plánu.

K pravidelnému vyhodnocování plánu dochází prostřednictvím ročních akčních plánů. První akční plán (pro rok 2012) vznikl a byl schválen současně se Střednědobým plánem, a je nedílnou součástí jeho třetí – prováděcí části. V roce 2012 vznikl Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2013 a stal se tak druhým prováděcím dokumentem Střednědobého plánu a současně jeho první aktualizací.

V pořadí již třetím dokumentem Střednědobého plánu se stává tento Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014 (dále také „Akční plán“). Jeho realizace se podařila především díky spolupráci zástupců obcí a poskytovatelů sociálních služeb. Uživatelům sociálních služeb byly vytvořeny podmínky ovlivnit podobu Akčního plánu pro rok 2014 v rámci veřejného připomínkování.

Dokument, se kterým máte možnost se dále seznámit, je strukturován do čtyř hlavních kapitol. Jeho nedílnou součástí jsou tři přílohy. Příloha č. 1 obsahuje síť sociálních služeb Zlínského kraje, tedy sociální služby zařazené do kategorie A pro rok 2014. V příloze č. 2 jsou uvedeny projektové záměry zařazené do kategorie B pro období 2014 a v příloze č. 3 jsou zapsány rozvojové záměry zařazené do kategorie C pro období 2014, které na rozdíl od přílohy č. 1 a č. 2 jsou bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje.

První kapitola je vyhodnocením předešlého plánu, včetně systémových opatření, organizačního zajištění a postupu zpracovávání Akčního plánu. V druhé kapitole se dokument věnuje financování sociálních služeb i aktualizovanému finančnímu výhledu na období platnosti Střednědobého plánu. Vzhledem k plánovaným změnám (od 1. 1. 2014) spojených s přenesením působnosti rozdělování státních dotací ČR na jednotlivé kraje, je součástí textu předpokládaný výhled financování na rok 2015 a 2016. Třetí kapitola, na niž přímo navazují přílohy dokumentu, pojednává o síti sociálních služeb z hlediska její struktury a obsahu, vč. způsobu hodnocení a zařazování sociálních služeb do sítě.

V předcházejícím plánu pro rok 2013 bylo použito pro vyhodnocení sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji nového systému hodnocení sociálních služeb dle nastavených parametrů. V této kapitole přiblížíme shrnutí předešlého zhodnocení i změny spojené s nastavením aktuálního Akčního plánu pro rok 2014. V poslední čtvrté kapitole naleznete přehled rozvojových opatření systémového charakteru, u nichž se předpokládá realizace v průběhu roku 2014.

1. Tvorba akčního plánu

Střednědobý plán, o kterém můžeme říci, že je základem plánování sociálních služeb ve Zlínském kraji, předpokládá po dobu své platnosti každoroční aktualizace, jež budou schvalovány orgány Zlínského kraje. Na základě kapitoly 5 obecné části Střednědobého plánu a v souladu s jeho schválenou strategií vznikl Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014.

Akční plán vznikl ve spolupráci se zástupci obcí, poskytovatelů sociálních služeb. Součinnost uživatelů sociálních služeb byla vytvořena díky veřejnému připomínkování plánu na rok 2014. První kapitola Akčního plánu obsahuje souhrnnou historii výchozího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014, informace o organizačním zajištění plánu, uvádí hlavní úkoly jednotlivých subjektů a shrnuje postup při vytváření tohoto dokumentu.

1.1. Historie

Výchozím bodem pro vznik Střednědobého plánu se stal zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a lze říci, že schválením Střednědobého plánu strategickým dokumentem bylo počátkem k aktivnímu zjišťování potřeb, k analýze existujících zdrojů a zejména k rozvoji sociálních služeb ve Zlínském kraji. Dlouhodobou Koncepti rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji obsahoval Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2009 – 2011. Součástí Koncepce byla vize sociálních služeb v kraji do roku 2020, dále zde byl uveden globální cíl pro sociální služby, který konstatoval, že pomoc lidem v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb má být ekonomicky efektivní, kvalitní v souladu se základními zásadami zákona o sociálních službách¹. V procesu tvorby tohoto plánu byly vytvořeny priority a konkrétní opatření, které byly využity při zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014.

Střednědobý plán pro období 2012 – 2014 vznikl v rámci projektu „Podpora procesu plánování rozvoje sociálních služeb na místní a regionální úrovni ve Zlínském kraji“. Dokument, jenž je určen zejména odborné veřejnosti působící v oblasti poskytování sociálních služeb ve Zlínském kraji, obsahuje tři části: obecnou, návrhovou a prováděcí.

Téměř souběžně se schvalovacím procesem Střednědobého plánu pro období 2012 – 2014 vznikl Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2012. Tento dokument byl součástí prováděcí části výše zmíněného Střednědobého plánu. Obsahoval přehled opatření systémového charakteru s termínem realizace v roce 2012 a vymezení sítě sociálních služeb pro rok 2012.

Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2013 se stal druhým prováděcím dokumentem Střednědobého plánu. Jeho velkým úkolem bylo nastavení parametrů pro vyhodnocování sociálních služeb v kraji. Na základě tohoto vyhodnocení pak byla definována síť

¹ § 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

sociálních služeb Zlínského kraje pro rok 2013. Dále byla formulována opatření na následující období a byla realizována aktualizace finančního výhledu na období 2012 – 2014.

Třetím prováděcím dokumentem Střednědobého plánu se stal tento Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014. V následujících kapitolách se seznámíte s komplexním procesem jeho vzniku.

1.2. Vyhodnocení realizace Akčního plánu pro rok 2012

Akční plán pro rok 2014 byl připravován v průběhu měsíců leden – květen 2013. Uzavřeným obdobím, které tak bylo možno vyhodnotit, byl rok 2012. Rok 2013 nebyl vyhodnocován ani částečně a jeho kompletní vyhodnocení tak bude provedeno v rámci akčního plánu pro rok 2015. Stejně jako všechna opatření, lze i vyhodnocení rozdělit na dvě části, a to na opatření týkající se přímo sítě sociálních služeb a opatření systémová.

1.2.1. Vyhodnocení realizace rozvojových opatření plánu týkajících se přímo sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Tato rozvojová opatření jsou podrobněji popsána vždy v příloze č. 2 a č. 3 střednědobého, resp. akčního plánu a představují tzv. kategorii B a C sítě sociálních služeb Zlínského kraje. V rámci tohoto akčního plánu jsou v uvedených přílohách také již obsaženy informace o průběžném vyhodnocení realizace jednotlivých opatření.

Realizace rozvojových záměrů kategorie B

V rámci kategorie B je pro rok 2014 uvedeno celkem 35 rozvojových opatření, z toho 9 opatření se vztahuje k realizaci transformace Domova pro seniory Podlesí, lze je tedy pojímat jako jeden soubor. Avšak s ohledem na rozdílnou dobu realizace jednotlivých kroků transformace jsou i tato opatření počítána samostatně.

Z celkového počtu 35 rozvojových opatření z kategorie B bylo v době tvorby akčního plánu zrealizováno celkem 9 opatření², což představuje cca 25 % z celkového počtu. Z celkových předpokládaných nákladů na realizaci rozvojových opatření ve výši 100 milionů Kč se však předpokládá, že na již zrealizovaná opatření bude vynaloženo celkem cca 33,5 milionů Kč za rok. Tato částka tak představuje přibližně třetinu z celkových předpokládaných nákladů rozvojových opatření. Tato skutečnost je dána tím, že se podařilo zrealizovat nákladná rozvojová opatření týkající se pobytových služeb sociální péče.

² Z toho jedna služba v době zpracovávání plánu ještě nezahájila svůj provoz, byla však již registrována. Z tohoto důvodu je započítána mezi již realizované rozvojové záměry.

Rok 2012 představoval první rok plánovacího období. Z tohoto důvodu lze dosavadní realizaci rozvojových opatření hodnotit jako úspěšnou.

Realizace rozvojových záměrů kategorie C

Kategorie C obsahuje celkem 20 rozvojových opatření, jejichž realizace však není podpořena dotačními prostředky státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje. Tato skutečnost společně s faktem, že rok 2012 byl z hlediska financování sociálních služeb problematický, se pravděpodobně podepsala i na tom, jak jsou opatření z kategorie C naplňována. Z údajů v příloze č. 3 vyplývá, že dosud došlo k realizaci pouze jednoho záměru, který byl podpořen v rámci individuálního projektu Zlínského kraje zaměřeného na zajištění služeb sociální prevence.

Míra realizace záměrů z kategorie C se tak pohybuje na pouhých 5%. Bude tedy otázkou následujících let, jakým způsobem budou jednotlivá opatření z této kategorie plněna, a v případě přetrvávání nízké míry úspěšnosti lze pak do budoucna zvážit přehodnocení tvorby této kategorie v rámci střednědobého plánu.

1.2.2. Vyhodnocení realizace systémových opatření plánu

Systémová opatření tvoří nedílnou součást střednědobého, resp. akčního plánu. Svou podstatou jsou zaměřena na oblasti, které souvisí s poskytováním sociálních služeb a kterým je nutné věnovat zvýšenou pozornost tak, aby síť sociálních služeb dobře fungovala.

Vyhodnocení realizace systémových opatření je zaměřeno pouze na aktivity Zlínského kraje, resp. Krajského úřadu Zlínského kraje. Je však zřejmé, že na realizaci systémových opatření se mohou podílet i další subjekty, a to např. formou projektů realizovaných zejména v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. O těchto aktivitách však neexistuje ucelený přehled, proto je nelze do vyhodnocování realizace systémových opatření zahrnout.

Dalším faktorem, který komplikuje průběžné vyhodnocování realizace systémových opatření, je skutečnost, že se často jedná o opatření, která jsou naplňována v delším časovém horizontu. Stav plnění zde uvedený je proto třeba brát pouze jako orientační a celkové zhodnocení bude možné adekvátně provést až ke konci plánovacího období. Stav plnění systémových opatření je zde uveden k datu 31. 12. 2012.

Pro rok 2012 bylo v akčním plánu uvedeno celkem 31 systémových opatření, které měly být zrealizovány či zahájeny. Z toho 23 opatření bylo již splněno, realizace 4 opatření probíhá i nadále, 2 opatření byla splněna částečně a 3 opatření splněna nebyla. V rámci splněných opatření je uvedeno také jedno opatření, které bylo splněno nad rámec aktivit uvedených v akčním plánu pro rok 2012 a s jehož realizací se počítalo až v pozdějších letech. Realizace nesplněných opatření byla přesunuta do dalších let, a to tak, aby celkový rozsah systémových opatření byl naplněn v rámci stávajícího plánovacího období.

Realizaci systémových opatření akčního plánu v roce 2012 lze celkově hodnotit jako úspěšnou, neboť cca 94 % všech plánovaných opatření bylo již zcela splněno či zahájeno, tudíž lze jejich splnění předpokládat.

1.3. Organizační zajištění

Proces plánování sociálních služeb ve Zlínském kraji probíhá již šestým rokem v rámci ustavené organizační struktury, která se průběžně přizpůsobuje aktuální situaci. V organizační struktuře procesu přípravy Akčního plánu došlo oproti předchozímu plánu k několika změnám. V hierarchii zajištění rolí stojí na nejvyšším místě orgány Zlínského kraje, Tým pro dohodu, dále je to Zpracovatelský tým a neméně důležitou roli hraje několik pracovních skupin. V rámci tvorby Akčního plánu došlo ke zrušení pracovní skupiny pro kvalitu v sociálních službách. Výstupem vzájemné spolupráce členů pracovní skupiny pro kvalitu v předešlém období se stal sumář podnětů pro další možnosti nastavení parametrů (zejména parametru předpokladů kvality) v rámci vyhodnocování sociálních služeb ve Zlínském kraji. Většina členů této pracovní skupiny po ukončení její činnosti přešla v rámci spolupráce na Akčním plánu do jednotlivých pracovních skupin rozdělených podle cílových skupin. Dále došlo ke změně ve struktuře a v plnění úkolů ve Zpracovatelském týmu. Uskutečnilo se jeho rozdělení na užší a širší tým, což přineslo zefektivnění práce při řešení zejména strategických úkolů v plnění opatření Střednědobého plánu. Při tvorbě Akčního plánu vznikla potřeba ještě více vzájemně zintenzivnit spolupráci mezi obcemi a krajem na tvorbě a propojení komunitních plánů v jednotlivých obcích s rozšířenou působností a Střednědobým plánem Zlínského kraje. Prostřednictvím koordinátorů byly zapojeny i obce, a to tím, že se vyjadřovaly k jednotlivým záměrům a službám a také osobně při setkání koordinátorů se zástupci krajského úřadu. S výjimkou výše uvedených změn zůstaly kompetence jednotlivých pracovních skupin zachovány. V rámci pracovních skupin rozčleněných podle cílových skupin došlo k několika personálním změnám, a to včetně postu manažerů pracovních skupin. Z důvodu těchto změn proběhla aktualizace zásad jednání jednotlivých pracovních skupin i týmů, ustavených v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje. Členové skupin byli se zásadami seznámeni a svým podpisem s nimi vyjádřili svůj souhlas.

Rozdělení a složení pracovních skupin podle cílových skupin:

- pro seniory (manažerka, 6 zástupců poskytovatelů sociálních služeb),
- pro osoby se zdravotním postižením (manažerka, 7 zástupců poskytovatelů sociálních služeb),
- pro rodiny s dětmi (manažerka, 6 zástupců poskytovatelů sociálních služeb),
- pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (manažerka, 6 zástupců poskytovatelů sociálních služeb).

Jejich prioritním úkolem bylo:

- ✓ spolupracovat při vytváření metodiky k hodnocení služeb dle parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji,

- ✓ projednání podaných projektových záměrů určených do přílohy č. 3 „Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013 – 2014 – rozvojové záměry bez nároku na finanční podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje“,
- ✓ projednání podaných žádostí poskytovatelů sociálních služeb o zařazení do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji do kategorie A (příloha č. 1) pro Akční plán 2014,
- ✓ projednání specifik služeb (dále viz kapitola 3.2), které v hodnocení podle systému parametrů sítě sociálních služeb nedosáhly minimálně stanoveného počtu bodů.

Koordinátoři komunitního plánování:

- složena ze 13 koordinátorů komunitního plánování v rámci jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Úkolem pracovní skupiny bylo:

- ✓ vyjádření se k podaným projektovým záměrům na období 2013 – 2014 za jednotlivá ORP, určeným do přílohy č. 3, Střednědobého plánu „Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013 – 2014 – rozvojové záměry bez nároku na finanční podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje“,
- ✓ vyjádření se k podaným žádostem poskytovatelů sociálních služeb o jejich zařazení do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji,
- ✓ vyjádření se ke specifikům služeb v rámci jednotlivých ORP, které v hodnocení podle systému parametrů sítě sociálních služeb nedosáhly stanoveného počtu bodů.

Zpracovatelský tým:

- užší tým – 7 členů (garant plánu, editor plánu, garant za ekonomiku, 4 zástupci poskytovatelů sociálních služeb),
- širší tým – 12 členů (garant plánu, editor plánu, garant za ekonomiku, 4 zástupci poskytovatelů sociálních služeb, manažerky pracovních skupin, vedoucí oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb).

Úkolem Zpracovatelského týmu bylo:

- ✓ stanovení strategie zpracovávání akčního plánu,
- ✓ vytváření metodiky pro hodnocení sociálních služeb na základě parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje,
- ✓ spolupracovat při systémovém nastavení elektronického katalogu sociálních služeb ve Zlínském kraji,
- ✓ příprava podkladů pro jednání pracovních skupin a Týmu pro dohodu a zpracování výstupů,
- ✓ vyhodnocení sítě sociálních služeb dle parametrů,
- ✓ sběr a projednání specifik služeb od poskytovatelů, jejichž služby nedosáhly v bodovém hodnocení stanoveného počtu bodů,
- ✓ sběr a projednání projektových záměrů,
- ✓ sběr a projednávání žádostí podaných pro zařazení do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji,
- ✓ zpracování vlastního dokumentu – akčního plánu,

- ✓ zajištění veřejného připomínkování,
- ✓ příprava materiálu k projednání v orgánech kraje.

Tým pro dohodu:

- jeho členy je 13 zástupců obcí s rozšířenou působností (nově si členové zvolili svého stálého náhradníka, který je v případě jejich neúčasti zastupuje na jednáních), dále členka Rady Zlínského kraje za oblast sociálních věcí, národnostních otázek a menšin, vedoucí odboru sociálních věcí Zlínského kraje a garant plánu.

Úkolem Týmu pro dohodu bylo:

- ✓ odsouhlasení podporované sítě sociálních služeb pro rok 2014 – kategorie A (příloha č. 1),
- ✓ odhlasování zařazení nových projektových záměrů do přílohy č. 3, Střednědobého plánu „Sociální služby zařazené do Kategorie C pro období 2013 – 2014 – rozvojové záměry bez nároku na podporu z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje“,
- ✓ schválení nově přijatých žádostí poskytovatelů sociálních služeb pro jejich zařazení do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji,
- ✓ vypořádání připomínek z veřejného připomínkování.

Následující schéma znázorňuje spolupráci jednotlivých subjektů v rámci aktuální organizační struktury.

Obrázek č. 1: Schéma organizační struktury pro tvorbu Akčního plánu v roce 2014

Zpracování plánu probíhalo i naplňování opatření, na nichž se podílely pracovní skupiny pro osoby se zdravotním postižením (nastavení mapování počtu a potřeb osob se zdravotním postižením) a pracovní skupina pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (nastavení mapování počtu osob bez domova, osob předlužených a osob závislých na návykových látkách).

Kromě těchto skupin podílejících se přímo na plánování vznikla ještě skupina podílející se na implementaci plánu, a to konkrétně pracovní skupina připravující elektronický katalog sociálních služeb ve Zlínském kraji. Jejími členy, kteří nastavovali systém i principy fungování katalogu, byli zástupci poskytovatelů sociálních služeb, zástupci obcí a také pracovníci z různých odborů Krajského úřadu Zlínského kraje.

1.4. Postup zpracování

Činnosti spojené s tvorbou Akčního plánu probíhaly v následujících fázích: přípravná, analytická, strategická, zpracovatelská, připomínkovácí, schvalovací a informační.

V rámci **přípravné fáze** byl vytvořen komplexní časový harmonogram práce, byla nastavena organizační struktura a bylo zajištěno její personální obsazení.

Obrázek č. 2: Časový harmonogram přípravy Akčního plánu pro rok 2014

29. 1. – 20. 2.	•Termín pro předložení projektových záměrů a žádostí o zařazení do sítě.
do 14. 3.	•Poskytovatelé a příslušní zástupci ORP obdrželi hodnocení svých služeb provedené na základě dat z KISSOS + instrukce k možnosti vyplnění specifik.
do 21. 3.	•Poskytovatelé mohli zasílat zdůvodnění specifik svých služeb.
25. 3. – 12. 4.	•Projednávání návrhu sítě sociálních služeb (vč. specifik) v rámci pracovních skupin, Zpracovatelského týmu a Týmu pro dohodu.
16. 4. – 23. 4.	•Veřejné připomínkování návrhu Akčního plánu pro rok 2014.
25. 4. – 7. 5.	•Projednání připomínek a závěrečné podoby Akčního plánu ve Zpracovatelském týmu a Týmu pro dohodu.
květen – červen	•Projednávání návrhu Akčního plánu v orgánech Zlínského kraje.
26. 6.	•Předpokládané schválení Akčního plánu v Zastupitelstvu Zlínského kraje.

Analytická fáze zahrnovala zejména sběr, zpracování a vyhodnocení dat týkajících se sociálních služeb ve Zlínském kraji v rámci tvorby Akčního plánu pro rok 2014. Tak jako v předcházejícím období proběhl sběr projektových záměrů zaměřených na rozvoj nebo transformaci sociálních služeb pro

tzv. Kategorii C sítě sociálních služeb Zlínského kraje. V této kategorii se jedná o záměry bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje, případně záměry realizované v rámci projektů Zlínského kraje a financované z externích zdrojů. Zařazení či nezařazení předložených záměrů bylo následně projednáváno v rámci pracovních skupin, Zpracovatelského týmu a Týmu pro dohodu.

V rámci přípravy Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014 mohly nově v letošním roce podávat žádosti o své zařazení do sítě sociálních služeb pro Akční plán pro rok 2014 sociální služby, které aktuálně nejsou zařazeny v síti sociálních služeb (tzn. včetně služeb, které byly v plánu rozvoje sociálních služeb kraje zařazeny v tzv. Kategorii C). Podmínkou pro projednávání podaných žádostí bylo:

- vyplnění a odeslání žádosti o zařazení do sítě sociálních služeb Zlínského kraje,
- vyplnění příslušných výkazů v Krajském informačním systému sociálních služeb (KISSOS)³,
- poskytování registrované sociální služby na území Zlínského kraje.

Zařazení či nezařazení předložených žádostí bylo následně projednáváno v rámci výše popsané hierarchie.

U projektových záměrů i u žádostí o zařazení do sítě sociálních služeb předkladatel dokládal také vyjádření o potřebnosti a způsobu podpory místně příslušné obce s rozšířenou působností k předmětné sociální službě. Po projednání, vyhodnocení projektových záměrů a žádostí o zařazení do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji pro r. 2014 v pracovních skupinách, ve Zpracovatelském týmu, v Týmu pro dohodu a po schválení Akčního plánu orgány Zlínského kraje, byli jednotliví předkladatelé elektronicky vyrozuměni o výsledku projednání.

Tabulka č. 1: Tabulka s přehledem v termínu podaných projektových záměrů a žádostí o zařazení do sítě sociálních služeb

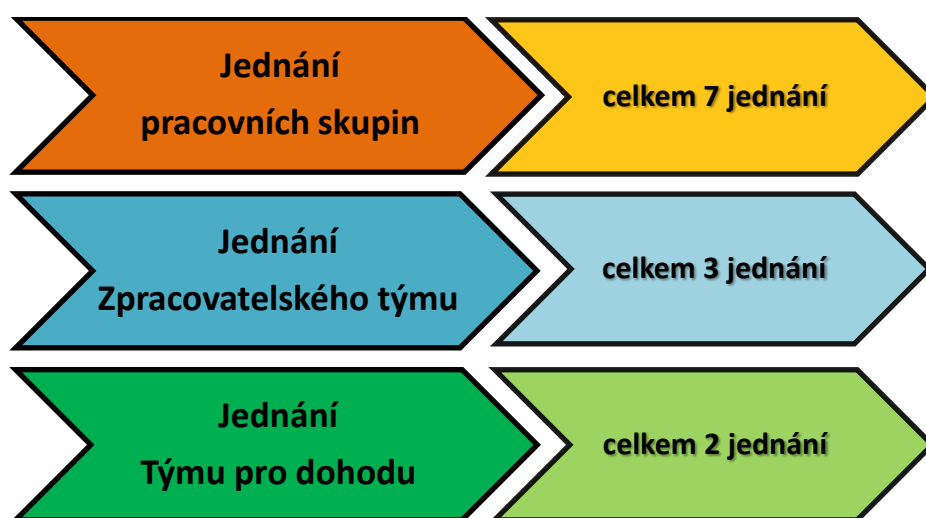
Sběr pro Akční plán pro rok 2014	Počet předložených	Počet schválených
Projektové záměry	17	6
Žádosti o zařazení do sítě sociálních služeb	7	5

V roce 2012 se uskutečnilo pilotní zpracování a vyhodnocení dat stávajících sociálních služeb na území kraje, vč. dat ekonomických získaných prostřednictvím aplikace KISSOS, a to pro účely vymezení podporované sítě sociálních služeb pro rok 2013. Pro tvorbu Akčního plánu pro rok 2014 proběhlo toto vyhodnocení dat rovněž. Za tímto účelem byla využita poskytovateli vyplněná data za rok 2012 (skutečnost), u nově vzniklých služeb se vycházelo z plánovaného předpokladu na rok 2013. V rámci vyhodnocení byl aplikován systém hodnocení sociálních služeb dle tzv. parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje (k systému hodnocení blíže viz kapitola 3).

³ Krajský informační systém sociálních služeb, dostupný na www.kissos.cz.

S výsledky hodnocení svých sociálních služeb byli poskytovatelé seznámeni elektronickou formou. Služby, které v rámci hodnocení nedosáhly minimálně požadovaný počet bodů (celkem se jednalo o 45 služeb), byly vyzvány ke zdůvodnění případných specifík, která mohla ovlivnit bodové hodnocení služeb. K tomuto účelu byl vytvořen speciální formulář, který mimo jiného obsahoval požadavek na vyčíslení dopadu specifík nebo měřitelný výstup navržených opatření. Formulář rovněž zahrnoval žádost o vyjádření se ke způsobu naplnění navržených opatření v rámci hodnocení za rok 2011 pro účely Akčního plánu pro rok 2013, a to u těch služeb, které specifika vyplňovala již opakovaně. Zasláná specifika pak byla pracovními skupinami, Zpracovatelským týmem a Týmem pro dohodu individuálně posuzována a vyhodnocena. Příslušným poskytovatelům byla následně elektronicky odeslána zpětná vazba o výsledku vyhodnocení specifík.

Obrázek č. 3: Statistika počtu jednání pracovních skupin, Zpracovatelského týmu a Týmu pro dohodu

V rámci **strategické fáze** byla na základě vyhodnocení stávajících služeb, žádostí o zařazení do sítě sociálních služeb a projektových záměrů vytvořena síť sociálních služeb pro rok 2014. Dále bylo vytvořeno finanční ocenění jednotlivých systémových opatření plánu na rok 2014 a aktualizován finanční výhled na období 2012 – 2014 a doplněn výhled na období 2015 – 2016.

Fáze zpracovatelská spočívala především ve zpracování výstupů z jednání pracovních skupin, Zpracovatelského týmu a Týmu pro dohodu do podoby dokumentu Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014. V **připomínkové fázi** byl návrh dokumentu zveřejněn na webu Zlínského kraje k veřejnému připomínkování. Informace o zveřejnění byla rozeslána elektronickou formou jak zúčastněným subjektům v procesu tvorby Akčního plánu, tak poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji i obcím, dále členům Výboru sociálního Zastupitelstva Zlínského kraje.

Po vypořádání připomínek Týmem pro dohodu, byl dokument v rámci **schvalovací fáze** předložen k projednání Radě Zlínského kraje a Výboru sociálnímu Zastupitelstva Zlínského kraje. Následně byl předložen ke schválení Zastupitelstvu Zlínského kraje. V **informační fázi** byl Akční plán zveřejněn na webu Zlínského kraje, a to včetně vypořádání připomínek z veřejného připomínkování. Zároveň byly předkladatelům žádostí a záměrů vztahujících se k Akčnímu plánu a poskytovatelům sociálních služeb vyplňujícím specifika odeslány zpětné vazby z procesu projednávání.

1.5. Prodloužení platnosti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014

Současný strategický dokument rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje byl zpracován na období 2012 – 2014. Přípravy na zpracování nového Střednědobého plánu platného od roku 2015 by bylo nutno zahájit nejpozději v září 2013. Přípravu nového dokumentu v současné době ovlivňuje řada okolností, které by mohly mít na výslednou podobu zásadní vliv, nicméně je zřejmé, že v době přípravy dokumentu v roce 2013 nebudou informace na takové kvalitativní úrovni, aby s nimi mohlo být ve strategickém dokumentu relevantně pracováno. Proto je navrženo prodloužit platnost stávajícího dokumentu Střednědobého plánu pro období 2012 – 2014 o jeden rok tj. do roku 2015 a přípravu nového strategického dokumentu – Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje zahájit až v roce 2014. Nový dokument koncipovat na období 2016 – 2020. Níže jsou uvedeny zásadní argumenty pro navržený postup:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2012 – 2014 byl zpracováván v letech 2010 – 2011 s předpokladem přechodu financování na kraje od 1. 7. 2012. S ohledem na odsun účinnosti od 1. 1. 2014 a nově předpoklad dalšího odsunu účinnosti zákona od 1. 7. 2014, kdy by měl být upravován mechanismus přerozdělování prostředků ze státního rozpočtu jednotlivým krajům, by nebylo možno při přípravě nového plánu v roce 2013 na tuto změnu adekvátně reagovat (zpracování nového Střednědobého plánu by probíhalo již od 9/2013 a legislativní změny by do něj nebyly promítnuty).
- Vazba na kohezní období 2014 – 2020. V současné době jsou precizovány strategie programového období. S ohledem na proces přípravy programového období 2014 – 2020 by nemusely být dostatečně definovány programy a tituly, jejichž prostřednictvím by bylo možno řešit identifikované problémy v oblasti sociálních služeb na území Zlínského kraje.
- MPSV realizuje v rámci individuálního projektu Podpora procesů v sociálních službách aktivity, jejichž výstupy pravděpodobně zasáhnou i do změny legislativy v oblasti sociálních služeb. Již nyní je avizována velká novela zákona o sociálních službách. Ukončení projektu je plánováno v březnu 2015. Legislativní změny mohou mít zásadní dopady zejména v oblasti terminologie sociálních služeb a vyvolaly by s vysokou pravděpodobností nutnost zásadního přepracování Strategického dokumentu.
- Sladění období aktuálního Střednědobého plánu s rozpočtovým výhledem Zlínského kraje (do roku 2015).
- Novým Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Zlínského kraje na období 2016 – 2020, tj. na střednědobé pěti leté období, dojde termínově ke sladění se Strategií rozvoje Zlínského kraje datovanou do roku 2020.
- Odbor sociálních věcí Zlínského kraje připravuje projekt, jehož součástí bude analýza v oblasti služeb pro zdravotně postižené zajišťovaných příspěvkovými organizacemi Zlínského kraje. S ohledem na velikost této cílové skupiny je pravděpodobné, že výstupy

z analýz (předpoklad do konce roku 2014) mohou významně ovlivnit další směřování rozvoje služeb ve Zlínském kraji.

Návrh prodloužení platnosti plánu byl projednán a schválen Týmem pro dohodu, přičemž bylo uvedeno, že díky prodloužení plánu nedojde ke změně nastavených priorit ani rozsahu opatření, které budou realizovány v následujícím prodlouženém období. V případě schválení prodloužení Střednědobého plánu orgány kraje o jeden rok, bude v roce 2014 zpracován Akční plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2015 a následovat bude tvorba nového Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji. Tento nový Střednědobý plán by byl vypracován a strategicky nastaven na pětileté období, tedy jeho platnost by byla na období 2016 – 2020.

2. Financování sítě sociálních služeb

Předpokládané náklady na sociální služby v roce 2014 a struktura jednotlivých zdrojů financování v roce 2014 byla stanovena v kontextu celkového střednědobého výhledu financování sociálních služeb v letech 2012 – 2014 schváleného střednědobým plánem.

Základem pro aktualizaci dat se staly hodnoty získané prostřednictvím webové aplikace KISSOS za období 2012 (skutečnost) a informace z registru poskytovatelů sociálních služeb k 31. 3. 2013, na základě kterých proběhla také aktualizace předpokladu pro rok 2013.

2.1. Skutečnost 2012 / předpoklad 2012 uvedený v Akčním plánu pro rok 2013

Finanční výhled (předpoklad) na rok 2012 byl aktualizován v rámci Akčního plánu pro rok 2013. Tento dokument předpokládá, že náklady v roce 2012 vzrostou meziročně – 2012/2011 o 0,14 %.

Dle dat získaných k 31. 3. 2013 činily v roce 2012 náklady 1 633 852 tisíc Kč, což znamená, že předpokládaná výše nákladů v roce 2012 uvedená v Akčním plánu pro rok 2013 – 1 693 001 tisíc Kč, byla ve skutečnosti nižší o 59 149 tisíc Kč.

Výše nákladů odrážela především nižší množství finančních zdrojů, které se podařilo na sociální služby v roce 2012 získat a celkově problematickou situaci ve financování sociálních služeb v daném roce.

Oproti plánovanému předpokladu uvedenému v Akčním plánu pro rok 2013 nebyly rozděleny v předpokládané výši finanční prostředky z rozpočtu Zlínského kraje a nastal pokles příjmů z fondů zdravotních pojišťoven. Naopak pozitivní je navýšení úhrad od uživatelů, dotací od obcí a ostatních zdrojů. Chybějící zdroje, které byly vyčísleny ve výši 89 472 tisíc Kč, a předpokládalo se jejich získání v průběhu roku ze státního rozpočtu, byly pokryty pouze z části – dotaci ze státního rozpočtu se podařilo navýšit o 55 823 tisíc Kč (včetně dotace ve výši 4 500 tisíc Kč, která byla poskytnuta ze strany MPSV službě, která do Akčního plánu pro rok 2012 zařazena nebyla).

2.2. Skutečnost 2012 / skutečnost 2011

V roce 2012 nenastal oproti roku 2011 žádný nárůst nákladů, ale naopak došlo k meziročnímu poklesu o 3,36 % (56 864 tisíc Kč), což bylo ovlivněno zejména objemem získaných zdrojů financování.

U druhů sociálních služeb, jejichž počet se ve srovnání s rokem 2011 nezměnil, byl zaznamenán největší pokles nákladů, resp. zdrojů financování u domovů pro seniory (náklady nižší o 15 474 tisíc Kč především z důvodu snížení dotace ze státního rozpočtu o 17 519 tisíc Kč),

u sociálních služeb poskytovaných ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (6 379 tisíc Kč především z důvodu snížení úhrad od uživatelů o 4 311 tisíc Kč).

Faktorem, který jednoznačně a nejvíce ovlivnil skutečnou výši nákladů směrem dolů, bylo ukončení financování sociálních služeb v rámci individuálního projektu „Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji“. Zde se jednalo především o služby typu – sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace – ambulantní, azylové domy pro rodiny s dětmi, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. U sociálních služeb financovaných v roce 2011 z tohoto zdroje nastalo snížení nákladů v roce 2012 o 18 486 tisíc Kč.

I když všechny sledované zdroje se podařilo v roce 2012 navýšit – s výjimkou příjmů z fondů zdravotních pojišťoven (- 13 308 tisíc Kč) a ostatních zdrojů (- 1 474 tisíc Kč), nepokrylo toto navýšení (57 072 tisíc Kč) výpadek finančních prostředků z individuálního projektu (- 98 523 tisíc Kč).

Snížená výše nákladů a změna výše jednotlivých zdrojů znamená také oproti předchozím plánovaným předpokladům změnu procentuálního podílu některých zdrojů financování na celkových nákladech.

Sociální služby ve Zlínském kraji, které byly zařazeny do Akčního plánu pro rok 2012, vykázaly v roce 2012 záporný výsledek hospodaření ve výši 6 796 tisíc Kč, což je o 631 tisíc Kč méně než v roce 2011 (7 427 tisíc Kč). Konkrétní výše nákladů a jednotlivých zdrojů financování v roce 2012 je uvedena v tabulce č. 2.

2.3. Aktualizace finančního výhledu pro období 2013 – 2016

Aktualizace byla provedena především v návaznosti na skutečnost roku 2012 a v kontextu celkového střednědobého výhledu financování sociálních služeb v letech 2012 – 2014.

Nově byly do aktualizace finančního výhledu zahrnuty také roky 2015 a 2016, i když přesahují nastavené plánovací období. Důvodem je možný postup MPSV při rozdělování dotací dle § 101a, písm. d) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Zde je uvedeno, že kraj v žádosti o dotaci, kterou předkládá MPSV, uvede požadovanou celkovou výši dotace na příslušný rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na další dva rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.

2.4. Náklady

Rok 2013

Předpokládaná výše nákladů v roce 2013 byla nastavena na základě skutečnosti v roce 2012 snížené o náklady služeb, které požádaly o zrušení registrace nebo nebyly zařazeny do sítě sociálních služeb Zlínského kraje.

Po tomto odečtu byla zbývající část nákladů roku 2012 v souladu se stanovenou strategií navýšena o:

- 3 % (zejména inflace, změny DPH a část rozvojových aktivit),
- 31 716 tisíc Kč, což je polovina finanční „rezervy“, která slouží k částečnému pokrytí nákladů na sociální služby, které jsou uvedeny v Kategorii B – rozvojové záměry pro období 2013 – 2014. Uvedená finanční rezerva vznikla díky zrušení některých služeb v předchozích letech, příp. nezařazení některých služeb do sítě sociálních služeb Zlínského kraje na základě jejich nedostatečného výsledku hodnocení. Rozvoj je tedy možno chápat jako náhradu za tyto služby.

Předpokládá se, že v průběhu roku 2013 bude realizována polovina rozvojových opatření uvedených v příloze č. 2 (kategorie B), před její aktualizací, tzn. doplněním o nové služby v rámci Akčního plánu pro rok 2014). Náklady na rozvojová opatření podle tohoto předpokladu by měly činit 47 747 tisíc Kč.

Po těchto úpravách činí v souhrnu objem nákladů v roce 2013 cca 1 697 685 tisíc Kč, což představuje meziroční nárůst nákladů 2013/2012 – 3,91 %.

Rok 2014

Náklady pro rok 2014 jsou předpokládány ve výši 1 782 419 tisíc Kč, což představuje meziroční změnu nákladů 2014/2013 – 4,99 %.

Byly nastaveny v souladu se stanovenou strategií, a to tak, že předpokládané náklady roku 2013 byly:

- poníženy o náklady na nově nezařazené služby do Akčního plánu pro rok 2014 (4 354 tisíc Kč),
- povýšeny o náklady na dvě nově zařazené stávající sociální služby, které jsou poskytovány již delší dobu a nebyly dosud v plánu zařazené (1 705 tisíc Kč), a dále ještě navýšeny o 3 % (inflace, část rozvojových aktivit).

Do předpokládaných nákladů pro rok 2014 bylo nutno také zakalkulovat zbývající náklady na realizaci rozvojových aktivit uvedených v Kategorii B.

Roky 2015 – 2016

Vzhledem k tomu, že finanční výhled jde nad rámec období platnosti střednědobého plánu, byla pro roky 2015 a 2016 zachována již schválená strategie stanovená do roku 2014, která počítá s meziročním nárůstem nákladů ve výši 3 %, který zohledňuje inflaci a předpokládané rozvojové aktivity. Předpokládá se proto, že v případě schválení nového střednědobého plánu nebo nového rozpočtového výhledu Zlínského kraje bude průběžně docházet ke změnám reagujícím na aktuální situaci.

2.5. Zdroje financování

Zdroje financování bylo nutno v rámci finančního výhledu upravit nejen na základě předpokládané změny vývoje nákladů v jednotlivých letech popsané výše, ale také na základě skutečnosti roku 2012, která nastala na zdrojové straně financování služeb.

Dále byly aktualizovány hodnoty u dotace MPSV a ZK v roce 2013, a to podle aktuálních dat získaných k 31. 3. 2013. Předpokládaná výše jednotlivých zdrojů financování v jednotlivých letech, stejně jako nákladů je uvedena v tabulce č. 2.

MPSV – pro rok 2013 je výše zdroje nastavena podle skutečnosti k 31. 3. 2013. Započítána je také zatím nerozdělená rezerva, která byla stanovena ve výši 7,26 % z dosud nerozdělené částky schválené ve státním rozpočtu pro celou ČR (stejně procento jako u částky rozdělované v rámci I. kola dotačního řízení). Není tedy jisté, že ZK tuto částku v průběhu roku obdrží. K této hodnotě je nutno připočítat také částku ve výši 35 758 tisíc Kč, což jsou předpokládané chybějící zdroje v roce 2013.

V roce 2013 i 2014 je předpokládáno snížení předpokládaného procentuálního podílu tohoto zdroje na celkových nákladech o cca 2 – 3 %, a to z důvodu realizace individuálního projektu „Prevenčí proti sociálnímu vyloučení ve Zlínském kraji“ na vybrané služby sociální prevence (intervenční centra, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a sociální rehabilitace – ambulantní pro osoby se zdravotním postižením).

V roce 2015 a 2016 je předpokládáno z opačného důvodu (ukončení individuálního projektu) navýšení procentuálního podílu na stávajících 31 %.

Zlínský kraj (bez IP) – pro rok 2013 byly hodnoty upraveny dle schváleného rozpočtu ZK k 31. 3. 2013 a hodnoty pro rok 2014 – 2015 dle Úpravy č. 1 Rozpočtového výhledu Zlínského kraje na roky 2012 – 2015 platné k 31. 3. 2013.

Pro rok 2016 je předpokládána aktualizace rozpočtového výhledu a navýšení předpokládaného objemu dotací z rozpočtu ZK tak, aby byla zohledněna předpokládaná meziroční změna 2016/2015 nákladů ve výši 3 %.

V dotacích ZK jsou započítány také dotace poskytované v rámci Podprogramu na podporu nestátních neziskových organizací v oblasti prevence rizikových typů chování.

Individuální projekt – v roce 2013 a 2014 je hodnota aktualizována dle schválené žádosti na projekt „Prevenčí proti sociálnímu vyloučení ve Zlínském kraji“, uzavřených smluv k 31. 3. 2013 a předpokládané realizace v jednotlivých letech. Pro rok 2015 a 2016 zatím není tento zdroj předpokládán.

Obce – v roce 2012 podpořily obce sociální služby ve větší míře, než činil předpoklad uvedený pro toto období v Akčním plánu pro rok 2013, a to o 3 036 tisíc Kč. Pro rok 2013 i roky následující jsou dotace od obcí kalkulovány v souladu s předpokládaným meziročním nárůstem nákladů (v roce 2013 a 2014 jsou mj. zohledněny dotace od obcí poskytnuté zrušeným službám a službám nově nezařazeným do sítě). Procentuální podíl dotací od obcí na celkových předpokládaných nákladech zůstává zachován a činí 4 %.

Uživatelé – v roce 2012 se podařilo úhrady od uživatelů oproti původnímu předpokladu uvedenému v Akčním plánu pro rok 2013 navýšit o 1,4 %, což znamenalo navýšení procentuálního podílu

na celkových nákladech o 2,82 %. Pro rok 2013 i roky následující jsou úhrady od uživatelů kalkulovány v souladu s předpokládaným meziročním nárůstem nákladů (v roce 2013 a 2014 jsou mj. zohledněny úhrady od uživatelů, které získaly zrušené služby a služby nově nezařazené do sítě). Procentuální podíl úhrad od uživatelů na celkových předpokládaných nákladech odpovídá skutečnosti roku 2012 a činí 53 % z celkových předpokládaných nákladů.

Fondy zdravotních pojišťoven – v roce 2012 došlo u tohoto zdroje k opačné situaci, než u dotací obcí a úhrad od uživatelů. Oproti původnímu předpokladu uvedenému v Akčním plánu pro rok 2013 byly úhrady z fondů zdravotních pojišťoven v roce 2012 nižší o 14 708 tisíc Kč a jejich procentuální podíl na celkových nákladech se snížil o 0,69 % a činil 4,65 %. Pro roky 2013 – 2016 jsou kalkulovány tyto úhrady na základě skutečnosti 2012 vždy meziročně navyšované o předpokládaný meziroční nárůst nákladů. Procentuální podíl tohoto zdroje na celkových předpokládaných nákladech se tak díky skutečnosti roku 2012 snižuje o necelé 1 %.

Ostatní zdroje – kalkulovaná výše tohoto zdroje pro rok 2012 uváděná v Akčním plánu pro rok 2013 de facto odpovídala skutečnosti 2012. Tak jako u dotací od obcí a úhrad od uživatelů je tento zdroj financování kalkulován v souladu s předpokládaným meziročním nárůstem nákladů (v roce 2013 a 2014 je mj. zohledněna výše těchto zdrojů, kterou se podařilo získat zrušeným službám a službám nově nezařazeným do sítě). Procentuální podíl na celkových nákladech činil 5 %. Pro další období kalkulace tohoto zdroje financování se počítá s tím, že jeho procentuální podíl na celkových předpokládaných nákladech zůstane zachován a bude činit 5 %.

Tabulka č. 2: Aktualizovaný výhled financování sociálních služeb v letech 2013 – 2016 zařazených do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji (v tis. Kč)

Zdroj financování	Skutečnost			Předpoklad			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MPSV	479 749	446 791	491 633	439 028	495 057	566 783	583 786
Zlínský kraj bez IP	13 630	13 027	17 621	41 669	39 953	39 953	41 152
Individuální projekt	103 437	113 230	14 707	44 413	54 054	0	0
Obec	63 752	65 338	67 949	70 334	73 483	75 687	77 958
Uživatelé	854 254	874 719	879 744	905 783	951 264	979 802	1 009 196
FZP	74 545	88 997	75 689	78 649	82 574	85 051	87 602
Ostatní zdroje	72 305	81 187	79 713	82 051	86 034	88 615	91 274
Chybějící zdroje / ztráta	3 853	7 427	6 796	35 758	0	0	0
Zdroje celkem	1 661 672	1 683 289	1 627 056	1 697 685	1 782 419	1 835 891	1 890 968
Náklady celkem	1 665 525	1 690 716	1 633 852	1 697 685	1 782 419	1 835 891	1 890 968
Z toho: rozvojové aktivity	x	x	3 981	47 747	52 563	17 824	18 359
Meziroční změna nákladů	x	1,51 %	- 3,36 %	3,91 %	4,99 %	3,00 %	3,00 %

Zdroj: KISSOS, vlastní výpočty

V tabulce č. 2 jsou uvedeny náklady a zdroje financování pouze na sociální služby zařazené do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji. Pro informaci jsou v následující tabulce č. 3 uvedeny také náklady a zdroje financování stávajících sociálních služeb, které do sítě sociálních služeb v jednotlivých letech zařazeny nebyly.

Tabulka č. 3: Přehled financování stávajících sociálních služeb nezařazených do sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji (v tis. Kč)

Zdroj financování	Skutečnost	Předpoklad	
	2012	2013	2014
MPSV	4 500	4 000	0
Ostatní zdroje	15 682	20 167	28 367
Zdroje celkem	20 182	24 167	28 367
Náklady celkem	20 543	24 167	28 367

Zdroj: KISSOS, vlastní výpočty

Do služeb pro rok 2013 i 2014 jsou zahrnuty služby, které existují ke dni 16. 4. 2013. Je možné, že po schválení akčního plánu a tudíž nezařazení daných služeb do sítě, mohou některé z nich ukončit poskytování, a to zejména z důvodu jejich nepodpoření ze státního rozpočtu.

Náklady za rok 2013 jsou uváděny dle hodnot uvedených poskytovateli těchto sociálních služeb za období 2013 – plán (výkazy KISSOS), dotace MPSV je uvedena dle dat, která byla k dispozici k 31. 3. 2013. Pro rok 2014 jsou předpokládány náklady pro rok 2013 na nezařazené služby navýšeny o 2 % (inlace).

2.6. Shrnutí – srovnání aktualizovaného finančního výhledu s výhledem schváleným v rámci střednědobého plánu

Celý střednědobý plán je formou akčních plánů každoročně aktualizován a vyhodnocován. Součástí této aktualizace a vyhodnocení je tak i část týkající se financování sociálních služeb. Srovnáme-li výhled financování schválený v rámci střednědobého plánu a aktualizovaný výhled financování předkládaný v rámci tohoto akčního plánu, je zřejmé, že náklady na poskytování sociálních služeb ve Zlínském kraji nerostou takovým tempem, jak střednědobý plán předpokládal.

Finanční výhled střednědobého plánu počítal s tím, že v období jeho platnosti, tzn. v období 2012 – 2014 vzrostou náklady na poskytování sociálních služeb o 149 015 tisíc Kč, aktualizovaný finanční výhled však počítá již jen s nárůstem o 91 703 tisíc Kč. V celkovém objemu financí, jež do sociálních služeb směřují, se jedná o poměrně malý rozdíl, zpracováváný finanční výhled lze proto považovat za reálně nastavený. Zároveň je třeba také kladně hodnotit skutečnost, že se daří náklady na poskytování služeb udržovat v přiměřeném rozsahu a také průběžně reagovat na nově vznikající potřeby, které jsou pokrývány novými službami. Vznik těchto služeb je umožněn zejména díky zrušení

některých služeb stávajících a nevyhovujících parametrům sítě sociálních služeb Zlínského kraje. Tento trend by bylo vhodné udržet i nadále, a to tak, aby celkové náklady na zajištění sítě sociálních služeb nepřekročily plánovaný finanční objem.

3. Síť sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014

Kapitola č. 3. se nejprve věnuje jednotlivým kategoriím sítě sociálních služeb Zlínského kraje pro rok 2014, stručně je popisuje a uvádí zejména to, v čem spočívala jejich aktualizace a k jakým změnám zde došlo ve srovnání s akčním plánem pro rok 2013. Následně představuje nově zaváděný, a v loňském akčním plánu pilotně ověřovaný systém, který byl vytvořen pro účely vyhodnocování stávající sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a jejího modelování pro rok 2014.

3.1. Kategorie sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji

Síť sociálních služeb Zlínského kraje tvoří registrované sociální služby a rozvojové záměry, které jsou vyhodnoceny jako potřebné, efektivní, kvalitní a mohou být proto podporovány dotačními prostředky MPSV ČR a Zlínského kraje, případně jsou financovány v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem.

Samotné vymezení sítě sociálních služeb představuje jeden ze základních stavebních kamenů pro nastavení i uskutečnění dalšího postupu při plnění priorit Střednědobého plánu, a to zejména vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality.

Pro účely tvorby Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014 byla síť sociálních služeb vyhodnocena a aktualizována. Konkrétní vymezení je obsaženo v příloze č. 1, č. 2 a č. 3 tohoto dokumentu. Přílohy odrážejí strukturu sítě, která je tvořena následujícími kategoriemi:

- **Kategorie A** – jsou stávající sociální služby, u nichž se předpokládá finanční podpora z prostředků státního rozpočtu, případně rozpočtu Zlínského kraje pro rok 2014 (viz příloha č. 1).

V případě, že zpracovatel plánu obdrží konkrétní podnět o způsobu poskytování sociální služby, který není v souladu se Střednědobým plánem, popřípadě se zákonem č. 108/2006 Sb., může dojít k vyřazení nebo k přeřazení sociální služby v síti sociálních služeb ve Zlínském kraji. Jako závažné podněty jsou vnímány takové, které zásadním způsobem změní podmínky v poskytované službě. Například oprávněné stížnosti na poskytování sociální služby, výrazné snížení časové dostupnosti služby vzhledem k původně nastaveným hodnotám, personální „podobsazení“, podněty či vyjádření ze strany zástupců obcí s rozšířenou působností apod. Obdržené informace budou projednány a posuzovány v rámci pracovních skupin, Zpracovatelského a Týmu pro dohodu. Na základě výsledku projednávání může dojít k vyřazení sociální služby ze sítě sociálních služeb ve ZK, popřípadě k přeřazení služby do přílohy č. 2, kategorie B plánu.

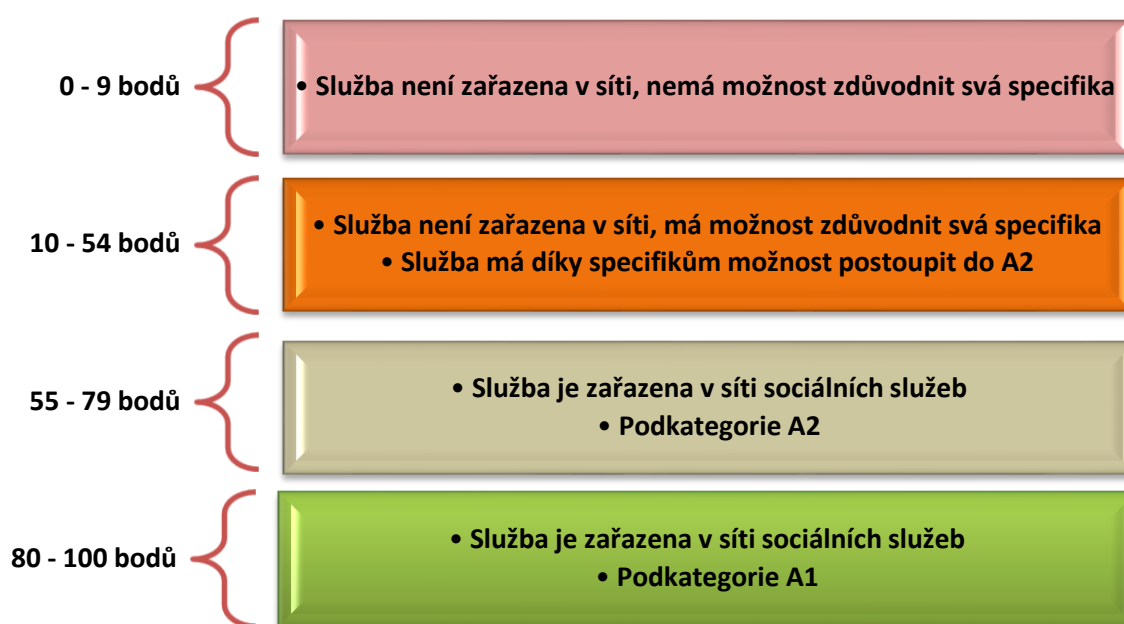
Služby, které budou v systému hodnocení parametrů ze sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji vyřazeny, ale budou vnímány pracovními skupinami, Zpracovatelským týmem a Týmem pro dohodu jako potřebné a budou v souladu s prioritami Střednědobého plánu,

mohou být přeřazeny do kategorie B. O poskytování služby může požádat na základě stanovených kritérií i jiný registrovaný poskytovatel, který bude službu provozovat v souladu se Střednědobým plánem a s nastavenými parametry sítě sociálních služeb. Kritéria budou předem formulovány individuálně pro konkrétní typ sociální služby v rámci Zpracovatelského týmu a zveřejněny na webových stránkách Zlínského kraje, nejpozději do 1 měsíce od schválení Akčního plánu orgány kraje.

Kategorie A se člení na dvě podkategorie:

- **A1** – jedná se o služby, které na základě hodnocení v rámci Akčního plánu pro rok 2013 nevykazovaly závažnější problémy. Tyto služby budou každoročně přehodnocovány. V rámci Akčního plánu pro rok 2014 byly služby ponechány v kategorii A1, a to i v tom případě, že na základě hodnocení v rámci parametrů neobdržely požadovaný počet bodů, který by je zařadil do kategorie A1. Na základě plánovaného prodloužení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014 o jeden rok (viz kapitola 1.5.), bude v následujícím období vytvořen prováděcí dokument Střednědobého plánu, a to Akční plán pro rok 2015. V rámci tvorby tohoto dokumentu budou stanoveny jasná a konkrétní pravidla pro ty služby, které nezískají v rámci hodnocení parametrů pro zařazení do sítě sociálních služeb alespoň 55 bodů a byly doposud zařazeny do kategorie A1. Na tyto služby bude nahlíženo stejně, jako na služby, které mohou v rámci zdůvodnění vyhodnocení své služby zaslat specifika. Tzn., že tyto služby mohou být po projednávání zaslaných specifik v pracovních skupinách, Zpracovatelském týmu i Týmu pro dohodu ponechány v kategorii A1, anebo naopak mohou být ze sítě sociálních služeb vyřazeny.
- **A2** – jde o služby, u nichž byly při hodnocení signalizovány určité problémy. Dále jsou zde také služby, které byly do podkategorie A2 zařazeny na základě uznaných specifik, uvedených v rámci parametru specifik. Předpokládá se, že poskytovatel činí vlastní opatření k zefektivnění, zkvalitnění, nebo k lepšímu využití služby (tyto služby jsou v příloze č. 1 označeny hvězdičkou). Služby z podkategorie A2 budou v rámci akčních plánů každoročně přehodnocovány s cílem ověřit, zda tyto problémy byly pouze přechodného charakteru, nebo zda se jejich hodnocení natolik zhoršilo, aby následně vedlo k vyřazení ze sítě sociálních služeb.

Obrázek č. 4: Hranice pro zařazování služeb do jednotlivých kategorií či podkategorií

- **Kategorie B** – je tvořena rozvojovými záměry pro období roku 2014 s předpokládanou finanční podporou z prostředků státního rozpočtu, případně rozpočtu Zlínského kraje (viz příloha č. 2). Jde o služby, u nichž bylo v rámci procesu plánování rozvoje sociálních služeb vyhodnoceno, že je třeba je rozvíjet, transformovat či zcela nově zřídit. V případě, že bude poskytovatelem sociální služby předložen záměr, který bude v souladu s těmito rozvojovými opatřeními, může být podpořen v rámci dotačních prostředků státního rozpočtu a Zlínského kraje, případně v rámci projektů realizovaných Zlínským krajem.

Jako tzv. zásobník záměrů je vnímána následující kategorie služeb:

- **Kategorie C** – tzv. rozvojové záměry pro období roku 2014 bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje (viz příloha č. 3). U těchto sociálních služeb bylo v rámci tvorby Střednědobého a Akčního plánu vyhodnoceno, že jejich vznik, transformace či rozšíření služby by bylo potřebné, nicméně v rámci předpokládaného finančního výhledu střednědobého (resp. akčního) plánu nejsou k dispozici finanční prostředky, z nichž by mohl být hrazen provoz těchto služeb. Poskytovatel této služby proto musí zajistit pro její provoz jiné zdroje financování, než představují dotace ze státního rozpočtu (Ministerstva práce a sociálních věcí) a rozpočtu Zlínského kraje.
- Služby nezařazené do sítě sociálních služeb (zejména na základě výsledků hodnocení, nebo z důvodu, že o zařazení do sítě nežádaly) tvoří **kategorii D**, která není v plánu jmenovitě uvedena. Tato skupina služeb není taktéž podporována dotačními prostředky státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje (vč. případných projektů kraje). Služby v kategorii D měly však možnost v letošním roce rámci tvorby Akčního plánu požádat o zařazení do sítě sociálních služeb. Služby, které žádost podaly, byly následně hodnoceny

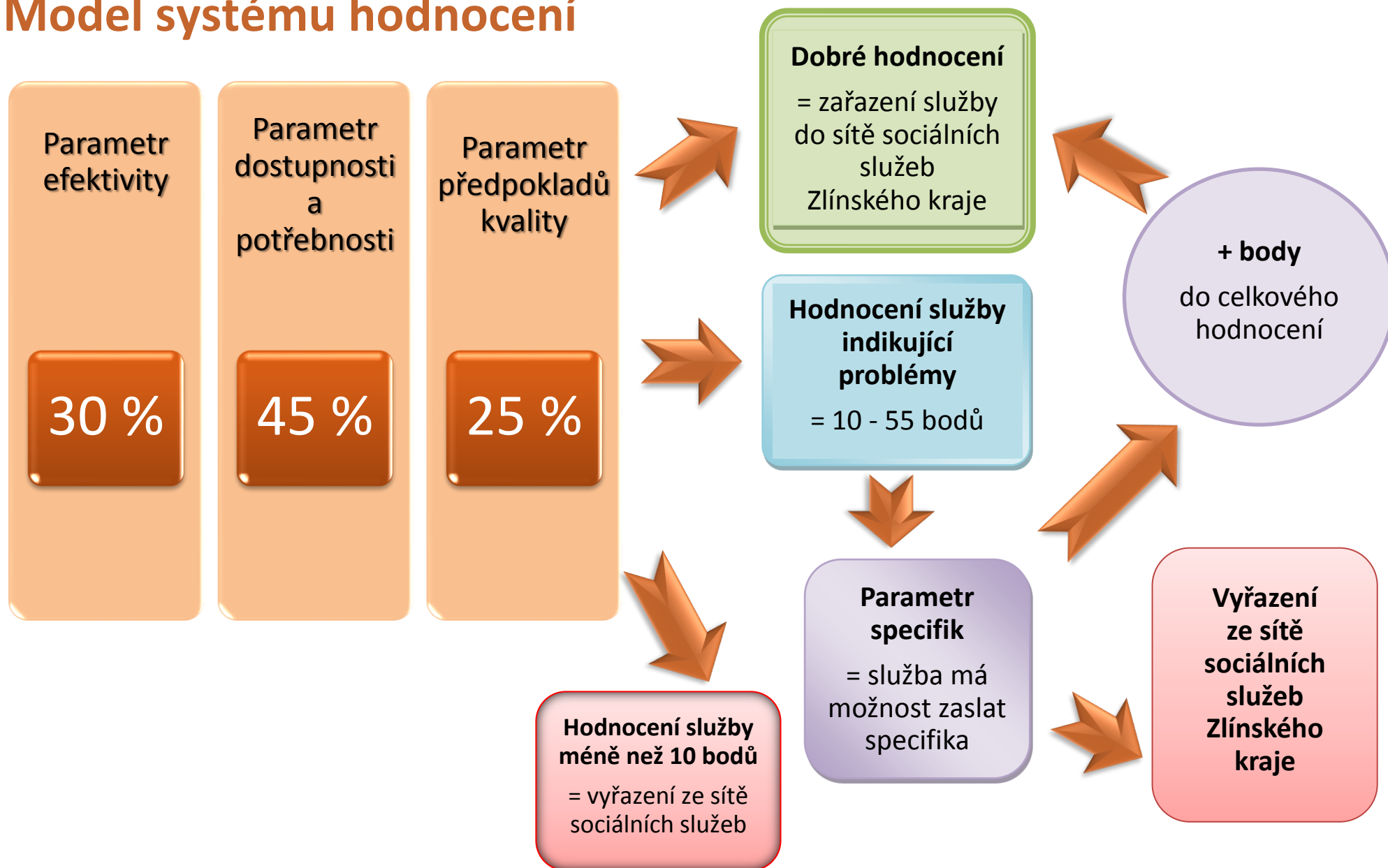
zejména z hlediska své potřeby a dále také dle vyplněných údajů v KISSOSu i dle nastavených parametrů. Dále byla jejich žádost projednána v pracovních skupinách, Zpracovatelském týmu a Týmu pro dohodu. V případě, že tímto schvalovacím procesem služby prošly a byly k dispozici volné finanční prostředky, mohly být do sítě sociálních služeb zařazeny, a to do kategorie A (podle výsledku v rámci jejich hodnocení).

3.2. Systém hodnocení sociálních služeb dle parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Ve Střednědobém plánu se v kapitole 4.1 *Vize, cíle, strategie pro naplnění vize a cílů do roku 2012*, hovoří o vizi sociálních služeb ve Zlínském kraji. Měly by to být služby kvalitní, dostupné a efektivní, které jsou hodnoceny z hlediska ekonomického, územního, kapacitního a kvalitativního. Tato vize se prolíná do tvorby jednotlivých akčních plánů. Ve druhém prováděcím dokumentu Střednědobého plánu byl vytvořen systém parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji. Systém parametrů se stal součástí aplikovaného systému hodnocení sociálních služeb v kraji a hlavním východiskem pro následné definování sítě sociálních služeb. V rámci tvorby Akčního plánu pro rok 2014 se hodnocení sociálních služeb podle parametrů zásadním způsobem nelišilo od mechanismu hodnocení uplatněného v rámci předcházejícího akčního plánu. Pro lepší přehlednost zpracováno schéma – viz obrázek č. 5.

Obrázek č. 5: Schéma hodnocení služeb dle parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje

Model systému hodnocení

Parametry sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji a jejich využití při hodnocení poskytovaných služeb, vč. dopadu hodnocení na (ne)zařazení do podporované sítě, ilustruje obrázek č. 5. Z něj vyplývá, že k hodnocení byly nastaveny tři základní parametry, které zohledňují **efektivitu, dostupnost, potřebnost a předpoklady kvality poskytovaných sociálních služeb**. Každý parametr má svoji váhu, která při součtu dává 100 %.

Parametr efektivity:

Tento parametr zohledňuje *ekonomické ukazatele* jednotlivých služeb. V rámci parametru efektivity jsou v závislosti na druhu sociální služby sledovány tyto ukazatele:

- náklady na lůžko/ bytovou jednotku (pouze u pobytových služeb),
- náklady na 1 úvazek pracovníka v přímé péči (všechny formy poskytování),
- náklady na vybranou jednotku sociální služby (kontakt, intervenci, hodinu intervencí nebo hodinu v přímé péči bez cesty) – služby poskytované ambulantní či terénní formou.

Parametr dostupnosti a potřebnosti:

V rámci tohoto parametru bylo hodnoceno, do jaké míry je potřebné, aby byla služba na daném území zajišťována. Pro hodnocení jsou využity ukazatele:

- Využití služby.

U *pobytových služeb* je v rámci tohoto ukazatele sledována tzv. „obložnost“ neboli využití služby.

U *ambulantních a terénních služeb* je sledován počet vybraných jednotek služby (kontaktů nebo hodin) na úvazek pracovníka v přímé péči a den.

- Poskytnutí dotace na službu od obce.

Tento ukazatel byl využit zejména z důvodu zjištění potřebnosti sociální služby na území obce, což je doloženo finanční dotací ze strany obce.

U služeb financovaných v rámci projektů kraje byla v tomto ukazateli služba automaticky hodnocena kladně, neboť v rámci projektů jsou často náklady na služby zcela hrazeny. U služeb poskytovaných příspěvkovými organizacemi kraje bylo v tomto ukazateli zohledněno také poskytnutí příspěvku zřizovatele.

- U *pobytových služeb sociální péče* je hodnocen ukazatel podílu uživatelů s *přiznaným příspěvkem na péči ve třetím a ve čtvrtém stupni*.

Parametr předpokladů kvality:

U parametru předpokladů kvality se kvantitativním způsobem hodnotilo, jak se v rámci poskytování sociálních služeb pracuje s uživateli jednotlivých služeb. Proto byly jako ukazatele v rámci tohoto parametru vybrány:

- počty intervencí na lůžko nebo na bytovou jednotku, na 1 úvazek pracovníka v přímé péči za den,
- počty lůžek nebo bytových jednotek na úvazek pracovníka v přímé péči,
- podíl uživatelů, kterým je poskytována péče, nikoliv pouze zajištění stravy (v pečovatelské službě),
- podíl celkového času poskytnutých intervencí terénní formou z celkového času poskytnutých intervencí (tento ukazatel byl nově sledován u sociální služby typu raná péče).

Je zřejmé, že tyto ukazatele nemohou postihnout kvalitu sociální služby v celé její šíři. Nicméně mohou vypovídat o tom, jaké jsou ve službě předpoklady k tomu, aby uživateli byla poskytnuta taková služba, která mu pomůže v jeho nepříznivé sociální situaci.

O výsledcích hodnocení jednotlivých sociálních služeb byl každý poskytovatel elektronicky informován. Dosáhla-li služba v rámci uvedených tří parametrů alespoň 55 bodů, byla automaticky zařazena do podporované sítě sociálních služeb – kategorie A. Služby, které v hodnocení obdržely 0 bodů, neměly možnost zdůvodnění svých specifik a byly navrženy k vyřazení ze sítě. V rámci Akčního plánu pro rok 2014 se jednalo o jednu sociální službu typu služby následné péče, jejíž poskytovatel sám ukončil svou činnost.

Nedosáhla-li služba stanoveného počtu 55 bodů (jednalo se o 45 sociálních služeb), bylo poskytovateli služby umožněno zdůvodnění případných specifik. Pro tento účel byl nastaven tzv. **parametr specifik**.

V rámci Akčního plánu pro rok 2014 bylo celkem doručeno 41 specifik, z tohoto počtu 24 služeb zasílalo specifika opakovaně. Dále bylo doručeno 7 „dobrovolných“ specifik, které zaslaly služby zařazené do kategorie A.

Nově došlo k inovaci formuláře určeného ke zdůvodnění specifik. Zahrnoval nejen specifika a navržená opatření k jejich zmírnění i z předchozího roku, ale také požadavek k uvedení způsobu naplnění navrhovaných opatření, případně jejich výsledek. Dále formulář obsahoval vyčíslení dopadů specifik za rok 2012 i měřitelný výstup zavedených opatření a své vyjádření k dané sociální službě zaslali zástupci měst nebo příslušných ORP.

Bylo-li odůvodnění specifik relevantní (což vyhodnocují pracovní skupiny, Zpracovatelský tým a Tým pro dohodu), mohla služba v rámci tohoto parametru získat tzv. „plusové body“ a zařadit se do podkategorie A2. V opačném případě byla služba z podporované sítě vyřazena. Vyřazení však neznamená zánik služby z hlediska registrace, nicméně služba nebude podpořena finanční dotací z prostředků státního rozpočtu, rozpočtu Zlínského kraje a z projektů realizovaných Zlínským krajem.

Na základě projednávání specifik v pracovních skupinách a Zpracovatelském týmu bylo celkem sedm sociálních služeb doporučeno k vyřazení. Po projednání Týmu pro dohodu byly ze sítě sociálních

služeb vyřazeny tři služby (denní stacionář, odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením). Ve dvou případech byl vyřazen poskytovatel zajišťující služby následné péče, ale sociální služba tohoto typu případně typu sociální rehabilitace byla v rámci konkrétního ORP přeřazena do kategorie B (viz příloha č. 2, Akčního plánu). Dvě sociální služby byly na základě rozhodnutí Týmu pro dohodu v síti sociálních služeb pro Akční plán pro rok 2014 ponechány.

Tabulka č. 4: Přehled vyhodnocení sociálních služeb dle parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje za rok 2012 pro Akční plán pro rok 2014

Sumář výsledků hodnocení sociálních služeb za rok 2012	Počet služeb v A1	Počet služeb v A2	Počet doručených specifík	Počet služeb nezařazených do sítě sociálních služeb ZK pro Akční plán 2014
	196	82	41	3

Na systému hodnocení sociálních služeb podle parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji bude potřeba i nadále pracovat. Prioritou se jeví zejména nastavení parametrů v návaznosti na definování územní dostupnosti sítě sociálních služeb, ale také propojení systému hodnocení s nastavením způsobu víceletého financování sociálních služeb ve Zlínském kraji. Neméně důležitým úkolem bude prohloubení a zintenzivnění spolupráce mezi krajem a jednotlivými obcemi s rozšířenou působností v návaznosti na komunitní plánování sociálních služeb.

3.3. Sociální služby s předpokládanou finanční podporou pro rok 2014

Viz příloha č. 1 Akčního plánu. Příloha byla aktualizována na základě údajů z Centrálního registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV, z webové aplikace KISSOS a na základě výsledků hodnocení sociálních služeb dle parametrů sítě sociálních služeb Zlínského kraje. Uvedená příloha zahrnuje sociální služby poskytované v době zpracování dokumentu, které po vyhodnocení dle nastavených parametrů spadají do kategorie A.

3.4. Rozvojové záměry s předpokládanou finanční podporou pro rok 2014

Viz příloha č. 2 Akčního plánu. Příloha byla převzata ze Střednědobého plánu, resp. Akčního plánu pro rok 2013. Dále byla v rámci tvorby Akčního plánu aktualizována a nově doplněna o ukazatele, které vypovídají o aktuálním stavu realizace rozvojových záměrů. U záměrů, jejichž realizace již byla zahájena, byly doplněny konkrétní údaje o poskytovateli služby, datu jejího zahájení a kapacitě. Služby, které vznikly nebo vzniknou v rámci rozvojových opatření kategorie B, jsou v rámci této kategorie uvedeny minimálně po dobu celého jednoho kalendářního roku, a to do doby, než je možné služby vyhodnotit dle systému parametrů na základě skutečných údajů. Tzn., že již existující služby nově vzniklé v souladu s kategorií B jsou uvedeny pouze v příloze č. 2, tohoto dokumentu a nikoliv v příloze č. 1. Při tvorbě Akčního plánu pro rok 2014 byly do přílohy č. 2 kategorie B nově zařazeny sociální služby (tyto služby jsou v tabulce označeny modrou barvou):

- na základě požadavku předkladatele projektového záměru byla přeřazena sociální služba z kategorie C do kategorie B,
- do kategorie B byly zařazeny záměry sociálních služeb týkající se transformace sociálních služeb (uvedena transformace v rámci kapacity), u služeb již zařazených do sítě sociálních služeb v kategorii A,
- zařazeny dvě sociální služby typu služby následné péče nebo sociální rehabilitace pro příslušné ORP nebo okres, z důvodu vyřazení poskytovatele ze sítě sociálních služeb.

3.5. Rozvojové záměry pro rok 2014 bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje

Viz příloha č. 3 Akčního plánu. Příloha byla převzata ze Střednědobého plánu, resp. akčního plánu pro rok 2013 a byla aktualizována a nově doplněna o ukazatele, které vypovídají o aktuálním stavu realizace jednotlivých záměrů. Dále byla doplněna o další rozvojové záměry podané v rámci tvorby Akčního plánu pro rok 2014. Jedná se o záměry bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu, z rozpočtu Zlínského kraje. Do uvedené kategorie byly doplněny pouze záměry, které byly v souladu s prioritami Střednědobého plánu, byly propracované, a jenž byly shledány na základě transparentního vyhodnocení jako reálné pro dané období. Nově zařazené projektové záměry jsou v tabulce uvedeny modrou barvou.

4. Rozvojová opatření systémového charakteru pro rok 2014

Rozvojová opatření, která blíže specifikují priority Zlínského kraje na plánovací období 2012 – 2014, jsou uvedena v návrhové části Střednědobého plánu. Dělí se na dvě základní skupiny: opatření specifikující systémové priority společné pro více cílových skupin a opatření specifikující tzv. věcné priority v rámci čtyř cílových skupin. Opatření v rámci věcných priorit jsou pak dvojího druhu: systémová opatření a opatření, týkající se bezprostředně sítě sociálních služeb (např. vznik nové služby, rozšíření stávající služby).

V následující kapitole jsou uvedena ta systémová opatření, jejichž realizace se předpokládá v roce 2014. Jsou zde uvedena jak ta opatření, která budou nově zahájena, tak opatření zahájená v předchozích letech, jejichž realizace bude pokračovat i v průběhu roku 2014.

Číslování opatření a priorit koresponduje s návrhovou částí Střednědobého plánu.

4.1. Systémová opatření společná pro více cílových skupin

Priorita 1.1.	Podpora aktivit směřujících k vytvoření stabilního víceletého systému financování sociálních služeb při zohlednění jejich kvality
Opatření 1.1.2	Vytvoření systému víceletého financování sociálních služeb z rozpočtu Zlínského kraje
Výstup	1 podaná žádost o notifikaci dotačního programu Zlínského kraje u Evropské komise
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků
Priorita 1.2.	Podpora větší angažovanosti územních samosprávných celků v aktivitách zacílených na oblast sociálních služeb
Opatření 1.2.2	Podpora realizace stáží a pracovních návštěv úředníků samospráv v organizacích poskytujících sociální služby
Výstup	20 realizovaných pracovních návštěv
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků
Priorita 1.3.	Podpora procesů plánování, zvyšování kvality a odbornosti sociálních služeb a zlepšování informovanosti o sociálních službách
Opatření 1.3.2	Podpora pravidelného setkávání koordinátorů komunitního plánování obcí/mikroregionů
Výstup	1 setkání koordinátorů
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků

Opatření 1.3.4	Pravidelná setkávání poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji
Výstup	2 realizovaná setkání
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	15 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.3.5	Pravidelné aktualizace a vyhodnocování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje
Výstup	1 akční plán na rok 2015
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	90 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Opatření 1.3.6	Zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro následující plánovací období
Výstup	1 analýza sociálních služeb ve Zlínském kraji
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	120 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Priorita 1.4.	Vytvoření systému návaznosti a dostupnosti jednotlivých sociálních služeb na základě stanovených kritérií a podpora stávajících sociálních služeb, které byly dle těchto kritérií vyhodnoceny jako vhodné k podpoře
Opatření 1.4.2	Finanční podpora poskytování sociálních služeb na základě stanovených parametrů sítě sociálních služeb
Výstup	1 dotační řízení z rozpočtu Zlínského kraje pro poskytovatele sociálních služeb/rok
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	39 953 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Priorita 1.7.	Zvyšování kvality života osob v nepříznivé sociální situaci podporou pečujících a blízkých osob, dobrovolnictví a projektů zaměřených na odstraňování bariér
Opatření 1.7.1	Podpora projektů zaměřených na dobrovolnictví v sociálních službách
Výstup	1 realizované dotační řízení
Odpovědnost	Vedoucí oddělení neziskového sektoru Odboru Kancelář hejtmána KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	400 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)
Priorita 1.7.	Zvyšování kvality života osob v nepříznivé sociální situaci podporou pečujících a blízkých osob, dobrovolnictví a projektů zaměřených na odstraňování bariér
Opatření 1.7.2	Podpora aktivit zaměřených na vzdělávání pečujících osob
Výstup	1 projekt podpořený ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	100 000 Kč

Opatření 1.7.3	Podpora aktivit zaměřených na odstraňování architektonických, komunikačních a jiných bariér ve vztahu k osobám v nepříznivé sociální situaci
Výstup	1 projekt podpořený ze Sociálního fondu Zlínského kraje
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	100 000 Kč

4.2. Opatření pro cílovou skupinu „senioři“

Priorita 2.3.	Podpora humanizace pobytových služeb pro seniory směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů
Opatření 2.3.2	Zavedení pravidelných prezentací kazuistik uživatelů sociálních služeb na poradách sociálních pracovníků příspěvkových organizací Zlínského kraje
Výstupy	1 prezentovaná kazuistika uživatelů
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků

4.3. Opatření pro cílovou skupinu „osoby se zdravotním postižením“

Priorita 3.3.	Podpora vzniku a rozšíření komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním včetně osob s poruchou autistického spektra
Opatření 3.3.3	Zmapování počtu a potřeb osob s poruchami chování v kombinaci se zdravotním postižením významně narušujícími soužití ve skupině
Výstupy	1 analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Zlínským krajem (viz také opatření 3.5.1)
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Náklady budou hrazeny v rámci projektu připravovaného do výzvy A9 OP LZZ
Priorita 3.5.	Podpora vzniku a rozšíření komplexu služeb pro osoby s chronickým duševním onemocněním včetně osob s poruchou autistického spektra
Opatření 3.5.1	Ustavení pracovní skupiny systematicky se zabývající kategorizací, kvantifikací a zjištěním potřeb cílové skupiny osob se zdravotním postižením
Výstupy	1 analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Zlínským krajem (viz také opatření 3.3.3)
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Náklady budou hrazeny v rámci projektu připravovaného do výzvy A9 OP LZZ

Priorita 3.6.	Podpora humanizace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením směrem ke zvyšování kvality poskytování sociálních služeb a transformace na služby lépe odpovídající potřebám uživatelů
Opatření 3.6.1	Podpora humanizace pobytových služeb (vč. odstraňování a nevytváření nových bariér)
Výstupy	1 analýza potřeb uživatelů sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Zlínským krajem (viz také opatření 3.3.3)
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Náklady budou hrazeny v rámci projektu připravovaného do výzvy A9 OP LZZ
Priorita 3.7.	Podpora odborného sociálního poradenství poskytovaného terénní formou pro specifické podskupiny (např. osoby s poruchou autistického spektra, osoby s tělesným postižením)
Opatření 3.7.1	Zmapování profilace a možností stávajících poraden působících na území Zlínského kraje
Výstupy	1 analýza činností odborného sociálního poradenství
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků

4.4. Opatření pro cílovou skupinu „rodiny s dětmi“

Priorita 4.3.	Podpora dostupnosti odborného sociálního poradenství zaměřeného především na mediaci, dluhovou a rodinnou problematiku
Opatření 4.3.1	Podpora dlouhodobějšího vzdělávání pracovníků poraden zaměřených na mediaci, vyškolení nových mediátorů
Výstupy	2 nově vyškolení mediátoři
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Náklady budou hrazeny v rámci projektu připravovaného do výzvy A9 OP LZZ
Priorita 4.4.	Zvýšit dostupnost služeb intervenčního centra poskytovaných terénní formou a zmapovat potřebu zřízení pobytové formy intervenčního centra
Opatření 4.4.1	Zmapování potřebnosti služby intervenčního centra poskytovaného pobytovou formou
Výstupy	1 zpracovaný dokument mapující potřebnost služby intervenčního centra poskytovaného pobytovou formou
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků

4.5. Opatření pro cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“

Priorita 5.3.	Podpora vzniku a rozšíření aktivit a služeb zajišťujících následnou péči pro osoby závislé na návykových látkách opouštějící léčbu nebo terapeutické komunity
Opatření 5.3.1	Zmapování a prezentace možností stávajících služeb zajišťujících následnou péči (nejen ve smyslu sociální služby)
Výstupy	1 zpracovaný dokument mapující stávající situaci v oblasti služeb následné péče
Odpovědnost	Vedoucí oddělení neziskového sektoru Odboru Kancelář hejtmana
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	Bez finančních nároků
Priorita 5.4.	Podpora aktivit směřujících ke zjištění relevantních údajů o velikosti a struktuře osob ohrožených sociálním vyloučením
Opatření 5.4.2	Provedení průzkumu o velikosti a struktuře jednotlivých podskupin cílové skupiny
Výstupy	1 zpracovaná metodika sběru a vyhodnocení dat 1 závěrečná zpráva o výsledku průzkumu, včetně přehledu počtu osob
Odpovědnost	Vedoucí Odboru sociálních věcí KÚZK
Předpokládané náklady (vč. zdrojů)	300 000 Kč (rozpočet Zlínského kraje)

Závěr

Tento dokument měl čtenáře seznámit s komplexní verzí Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2014. Jedná se o třetí prováděcí dokument Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012 – 2014. Akční plán naplňuje schválenou strategii pro konkretizaci a aktualizaci Střednědobého plánu (viz kapitola 5 jeho obecné části). V rámci tvorby Akčního plánu byla již po druhé vyhodnocena síť sociálních služeb ve Zlínském kraji, a to podle individuálně nastavených parametrů u jednotlivých typů sociálních služeb. Na základě hodnocení se vymodelovala síť sociálních služeb pro rok 2014. Díky zpětné vazbě a vzájemné spolupráci mezi poskytovateli i zástupci obcí došlo k nezbytné aktualizaci podoby tvorby Střednědobého plánu. Byla formulována opatření na následující období a provedena aktualizace finančního výhledu na období 2012 – 2014.

Pro realizaci stanovených opatření a provedení dalších aktivit Střednědobého plánu je jako prioritní i nadále vnímána spolupráce, komunikace se zástupci obcí, poskytovatelů sociálních služeb, s dalšími odborníky, a také s osobami, kterým jsou sociální služby určeny. Dalším úkolem je upřesnění metodiky pro hodnocení sociálních služeb na základě parametrů sítě sociálních služeb ve Zlínském kraji. V kontinuitě na zmíněné priority se jeví jako potřebné nastavení opatření pro zformování územního modelu sítě sociálních služeb s cílem stabilizovat a rozvíjet efektivní, kvalitní a dostupnou síť sociálních služeb ve Zlínském kraji. Neméně důležitým úkolem je nastavení stabilního financování sociálních služeb, a to zejména vzhledem k aktuální finanční situaci v oblasti sociálních služeb. Cílem by mělo být vytvoření dlouhodobého, efektivního a stálého systému zabezpečení finančních prostředků garantované státem prostřednictvím jednotlivých krajů.

Seznam použitých zkratk

DZR	Domov se zvláštním režimem
FZP	Fondy zdravotních pojišťoven
IP	Individuální projekt Poskytování služeb sociální prevence ve Zlínském kraji
KISSOS	Krajský informační systém sociálních služeb (aplikace)
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
ORP	Obec s rozšířenou působností
PnP	Příspěvek na péči
PS	Pracovní skupina
SPOD	Sociálně právní ochrana dětí
ZK	Zlínský kraj

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Sít sociálních služeb Zlínského kraje – sociální služby zařazené do kategorie A pro rok 2014
- Příloha č. 2 Sít sociálních služeb Zlínského kraje – rozvojové záměry zařazené do kategorie B pro rok 2014
- Příloha č. 3 Rozvojové záměry zařazené do kategorie C pro rok 2014 – bez finanční podpory z prostředků státního rozpočtu a rozpočtu Zlínského kraje